

DERS BİLGİ FORMU

DERSİN ADI	MOTİF ÇİZİM TEKNİKLERİ			
DERSİN SINIFI	11 -12			
DERSİN SÜRESİ	3			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak motif çizim tekniklerinde kullanılacak araç gereçlerle motif çizimi yapma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.			
DERSİN KAZANIMLARI	İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ; <ol style="list-style-type: none"> 1. Halı dokumaların kalitesini iplik çeşidine göre hesaplayıp halı dokuma yapar. 2. Motiflerin desen özelliklerini ayırt etme ve desende kompozisyon hazırlama işlemlerini yapar. 3. Halıda kullanılan bitkisel motifleri çizer 4. Halıda kullanılan hayvansal motifleri çizer. 5. Çember ve dairelerle geometrik motifler çizer. 6. Halıda kullanılan anlam yüklü motifleri çizer. 7. Çeşitli olayları temsil eden Anadolu motiflerini çizer.			
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAM VE DONANIMI	Ortam: Atölye ortamı Donanım: Akıllı tahta/projeksiyon, bilgisayar, yazıcı/tarayıcı, için uygun aydınlık ve geniş bir atölye ortamı, çalışma masası, sandalye, yardımcı araç- gereçler, kaynak kitaplar			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu derste; öğrenci performansı belirlemeye yönelik çalışmalar değerlendirilirken gözlem formu, derecelendirme ölçeği ve dereceli puanlama anahtarı gibi ölçme araçlarından uygun olanlar seçiler kullanılabilir. Bunun yanında öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları kullanılarak öğrencilerin, öğretimin süreç boyutuna katılmaları sağlanabilir.			
KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	Halıda Kalite Hesaplama	3	20	18,5
	Motif Çizim Temel Teknikleri	2	10	9,3
	Bitkisel Motif Çizimi	5	15	13,9
Hayvansal Motif	4	25	23,1	

	Çizimi			
	Geometrik Motif Çizimi	2	10	9,3
	Anlam Yüklü Motif Çizimi	4	18	16,6
	Karışık Motif Çizimleri	2	10	9,3
TOPLAM		22	108	100

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI
Halıda Kalite Hesaplama	<ol style="list-style-type: none"> Halıda Kullanılan İplik Çeşitleri Halı Dokumalarının Kalitesini İplik Çeşidine Göre Hesaplama Yöntemleri Halı Dokuma 	<p>1. Halıda kullanılan iplik çeşitlerini ayırt ederek iplik çeşidine göre boyanın etkisini sıralar.</p> <ul style="list-style-type: none"> İplik çeşitlerinin halı kalitesine etkisi açıklanır. İplik çeşitleri halı kalitesine göre ayırt ettirilir. İplik kalitesine uygun boyama yapımını ayırt ettirilir. <p>2. Halı tipine göre tezgâh seçerek halı kalitesine uygun iplik hazırlar.</p> <ul style="list-style-type: none"> El dokuma halılarının yüzeyini düzenletir. El dokuma halılarında ilmeli ve ilmesiz bölümleri hazırlar. El dokuma halılarında kullanılan düğüm çeşitlerini çizdirilir. Halı tipine göre tezgâh seçtirilir. Desene ve halı kalitesine göre iplik seçtirilir. <p>3. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak desene göre iplik boyayıp halı dokuma işlemini yapar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Desene göre iplikleri boyatılır. Kaliteye göre iplik seçimini yaptırılır. Halı tipine göre tezgâh seçtirilir. Desene göre ilmek ipliğini hazırlatılır. Halının bütünü için toptan ilmek ipliği hazırlatılır.

		<ul style="list-style-type: none"> • Çözümleri tezgâha geçirir. • Halı ebadına göre kilim örgüsü yaptırılır. • Halı dokuma işlem basamaklarını uygulayarak halı dokumayı yaptırır. • Kirkit dengeli olarak kullanılır. • Halı dokumada oluşan hataları tespit edilir. • Halı dokuma bittikten sonra düğüm sayısı grafiği çıkartılır
Motif Çizim Temel Teknikleri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motiflerin Desen özellikleri 2. Desende Kompozisyon Oluşturma	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motiflerin desene dönüşürken geçireceği aşamaları milimetrik kâğıda çizerek renklendirir.<ul style="list-style-type: none"> • Motif çeşitlerini ve motif özelliklerini tasarlanır. • Motiflerin desene dönüşürken geçireceği aşamaları tasarlayarak çizdirilir. • Renk özellikleri dikkate alınarak renklendirilir. • Desen hazırlarken motife göre hesaplama yaptırılır. • Motifler milimetrik kâğıda çizilerek renklendirilir. 2. Kompozisyon ilkelerini kullanıp özgün kompozisyonlar tasarlar.<ul style="list-style-type: none"> • Kompozisyon ilkelerini kullanarak desen düzenlenir. • Dokumalardan birebir kompozisyon hazırlanır. • Özgün kompozisyonlar tasarlanır. • Fotoğraftaki kompozisyon desen kâğıdına çizdirilir. • Karışık motiflerden kompozisyon oluşturulur.

**Bitkisel Motif
Çizimi**

1. Halıda Lale Motifi Çizimi
2. Halıda Karanfil Motifi Çizimi
3. Halıda Gül Motifi Çizimi
4. Halıda Yaprak Motifi Çizimi
5. Halıda Bahar Dalı Motifi Çizimi

1. Aşırı stilize edilmiş kaynağı belli olmayan ve yarı stilize edilmiş kaynağı belli olan çiçekleri çizerek renklendirir.

- Aşırı stilize edilmiş kaynağı belli olmayan çiçekleri tanımlanır.
- Aşırı stilize edilmiş kaynağı belli olmayan çiçekler çizdirilir.
- Yarı stilize edilmiş kaynağı belli olan çiçekler düzenlenilir.
- Halıda kullanılan lale motifi özellikleri bozulmadan çizdirilir.
- Lale motifini renk özelliklerine göre renklendirilir.

2. Halıda kullanılan karanfil motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirir.

- Halıda kullanılan karanfil motifi özellikleri bozulmadan çizdirilir.
- Halıda kullanılan karanfil motifinin diğer motiflerle farkı düzenlenilir.
- Karanfil motifi halı dokumaya uygun renklendirilir.

3. Halıda kullanılan gül motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirir.

- Halıda kullanılan gül motifi özellikleri bozulmadan çizdirilir.
- Halıda kullanılan gül motifinin diğer motiflerle farkı düzenlenilir.
- Gül motifi halı dokumaya uygun renklendirilir

4. Halıda kullanılan yaprak motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirir.

- Halıda kullanılan yaprak motifi özelliği bozulmadan çizdirilir.
- Halı dokumada kullanılan yaprak motifi çiçek motifleri ile uyumu sağlanarak çizimi yaptırılır.
- Yaprak motifi desene uygun renklendirilir.

5. Halıda kullanılan bahar dalı motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirir.

- Halıda kullanılan bahar dalı motifi özellikleri bozulmadan çizdirilir.
- Bahar dalı motifi renklendirilir.

<p>Hayvansal Motif Çizimi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hayvansal Motiflerin Çizimine Hazırlık Yapımı 2. Halıda Kullanılan Stilize Kuş Ve Kartal Motiflerini Çizimi 3. Halıda Kullanılan Stilize Ejderha Motifini Çizimi 4. Halıda Kullanılan Stilize Koçboynuzu, Akrep Motiflerini Çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halıda kullanılan hayvansal motifleri tasarlayarak kompozisyon hazırlama ve renklendirme işlemlerini yapar.<ul style="list-style-type: none"> • Halıda kullanılan yalın hayvan motifleri tasarlanır. • Hayvansal motifli halılarda kullanılan renkler düzenlenir. • Hayvansal motifli halılarda kullanılan kompozisyonlar tasarlanır. 2. Halıda kullanılan stilize kuş, kartal ve Zümrüdüanka kuşu motiflerini çizer.<ul style="list-style-type: none"> • Halıda kullanılan stilize kuş ve kartal motifleri tasarlanır. • Halıda kullanılan stilize kuş ve kartal örnekleri çizdirilir. • Halıda kullanılan zümrüdü anka kuşu motifi çizirilir. 3. Halıda kullanılan stilize ejder motiflerinin tasarımını yaparak çizer.<ul style="list-style-type: none"> • Stilize ejder motifi tasarlanır. • Stilize Ejder motifini çizdirilir. 4. Halıda kullanılan stilize koçboynuzu, akrep ve motiflerini çizer.<ul style="list-style-type: none"> ▪ Halıda kullanılan stilize edilmiş koç boynuzu motifi çizdirilir. ▪ Halıda kullanılan akrep motifi tasarlanarak çizdirilir. ▪ Halıda kullanılan stilize kurt izi motifi hazırlatılır.
<p>Geometrik Motif Çizimi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geometrik Motiflerin Çizimine Hazırlık Yapımı 2. Çember Ve Daireleri Bölerek Geometrik Motif Çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geometrik çizimler yapar.<ul style="list-style-type: none"> • Doğrudan eşit parçalara bölerek geometrik motif çizdirilir. • Doğru çiziminde kullanılan araç ve gereçler hazırlatılır. • Pergel yardımı ile doğru çizdirilir. • Pergel yardımı ile dikme çıkartılır. • Açılan pergel yardımıyla doğruları bölerek geometrik motif çizdirilir. • Pergel ve T cetvel ile açıları eşit parçalara böldürür. • Bir açıyı ikiye böler. • Pergel yardımıyla 30 ve 60 derece açı çizdirilir. 2. Çember ve daireleri bölerek milimetrik kâğıda geometrik motifler ve yıldız motifi

		<p>çizer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bir dairenin merkezini bulma işlemi yaptırılır • Pergel ile 3 eşit parçaya bölerek üçgen çizdirilir. • Tekniğe uygun dörtgen, beşgen, altıgen ,yedigen ve sekizgen çizdirilir. • Milimetrik kağıda yıldız motifi çizme tasarlanır.
<p>Anlam Yüklü Motif Çizimi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halıda Göz Motifi çizimi 2. Halıda Eli Belinde Motifi çizimi 3. Halıda El Motifi çizimi 4. Halıda Parmak Motifi çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halıda kullanılan göz motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirir.<ul style="list-style-type: none"> • Halıda kullanılan göz motifi çizdirilir. • Halının özelliklerine göre göz motifi renklendirilir. • Yöresel halıları göz önünde bulundurarak göz motifi çizdirilir. 2. Halıda kullanılan eli belinde motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirir.<ul style="list-style-type: none"> • Halıda kullanılan eli belinde motifi çizdirilir. • Halının özelliklerine göre eli belinde motifi renklendirilir. • Yöresel halıların özelliklerine göre eli belinde motifi açıklanır. 3. Halıda kullanılan el motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirir.<ul style="list-style-type: none"> • Halıda kullanılan el motifi çizdirilir. • Halının özelliklerine göre el motifi renklendirilir. • Yöresel halıların özelliklerine göre el motifi çizdirilir. 4. Halıda kullanılan parmak motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirir.<ul style="list-style-type: none"> • Halıda kullanılan parmak motifi çizdirilir. • Halının özelliklerine göre parmak motifi renklendirilir. • Yöresel halıların özelliklerine göre parmak motifi çizdirilir.

Karışık Motif Çizimleri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anadolu Motiflerin Çizimine Hazırlık Yapımı 2. Canı Korumak İçin Kullanılan Motifleri Çizimi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doğum, çoğalma ve yaşamı simgeleyen korunma ile ilgili motifler çizer. <ul style="list-style-type: none"> • Doğum çoğalma konulu motifler çizdirilir. • Yaşamı simgeleyen motifler çizdirilir. • Ölüm ile ilgili motifler açıklanır. 2. Canı korumak için kullanılan ölümsüzlük ve ölüm ile ilgili kuş motiflerini çizer. <ul style="list-style-type: none"> • Ölüm ile ilgili kuş motiflerinin çizimi yaptırılır. • Ölümsüzlük ve soy ile ilgili motiflerin çizimi yaptırılır.
--------------------------------	--	--

FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

Halıda Kalite Hesaplama	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halıda kullanılan iplik çeşitlerini ayırt ederek iplik çeşidine göre boyanın etkisini sıralamak 2. Halı tipine göre tezgâh seçerek halı kalitesine uygun iplik hazırlamak. 3. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak desene göre iplik boyayıp halı dokuma işlemini yapmak.
Motif Çizim Temel Teknikleri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motiflerin desene dönüşürken geçireceği aşamaları milimetrik kâğıda çizerek renklendirmek. 2. Kompozisyon ilkelerini kullanarak özgün kompozisyonlar tasarlamak.
Bitkisel Motif Çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşırı stilize edilmiş kaynağı belli olmayan ve yarı stilize edilmiş kaynağı belli olan çiçekleri çizerek renklendirmek. 2. Halıda kullanılan karanfil motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirmek. 3. Halıda kullanılan gül motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirmek. 4. Halıda kullanılan yaprak motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirmek. 5. Halıda kullanılan bahar dalı motifini özelliklerini bozmadan çizerek halı dokumaya uygun renklendirmek.
Hayvansal Motif Çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halıda kullanılan hayvansal motifleri tasarlayarak kompozisyon hazırlama ve renklendirme işlemlerini yapmak. 2. Halıda kullanılan stilize kuş, kartal ve Zümrüdüanka kuşu motiflerini çizmek. 3. Halıda kullanılan stilize ejder motiflerinin tasarımını yaparak çizmek. 4. Halıda kullanılan stilize koçboynuzu, akrep motiflerini çizmek.

Geometrik Motif Çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geometrik motiflerin çiziminde kullanılan araç ve gereçleri hazırlayarak geometrik çizimler yapmak. 2. Çember ve daireleri bölerek milimetrik kâğıda geometrik motifler ve yıldız motifi çizmek.
Anlam Yüklü Motif Çizimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Halıda kullanılan göz motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirmek. 2. Halıda kullanılan eli belinde motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirmek. 3. Halıda kullanılan el motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirmek. 4. Halıda kullanılan parmak motifini yöresel halıların özelliklerine uygun çizerek renklendirmek.
Karışık Motif Çizimleri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doğum, çoğalma ve yaşamı simgeleyen korunma ile ilgili motifler çizmek. 2. Canı korumak için kullanılan ölümsüzlük ve ölüm ile ilgili kuş motiflerini çizmek.

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Bu derste öğrenciye;

- kullanılacak olan sivri uçlu araç ve gereçleri dikkate alarak gerekli açıklamalar yapılmalıdır. Makine kullanımı, kumaş kesimi konusunda oluşabilecek kazalara karşı önlemler ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmalıdır.
- Ütü kullanımı konusunda dikkat edilmesi gerekenler, istenmeyen kazalara ya da elektrik kaynaklı yaralanmalara karşı alınabilecek önlemler konusunda gerekli açıklamalar yapılmalıdır.
- Atölye donanımında bulunan her türlü elektrik ile çalışan donanımlardan kaynaklanabilecek yaralanmalara karşı alınabilecek önlemler konusunda gerekli açıklamalar yapılmalıdır.
- Basit ilk yardım kuralları hakkında bilgi verilmelidir.
- Tüm atölye çalışmaları süresince ergonomi kurallarına uygun araç ve gereç kullanımının önemi hakkında bilgi verilmelidir.
- Bu derste öğrenciye kendini ve yeteneklerini tanıması, bilgiyi neden, nereden, nasıl ve niçin alabileceğini bilmesi, duygularını öğrenmede nasıl kullanması gerektiği, öğrendiği bilgi, beceri, tavır ve davranışları mesleğine ve vb nasıl yansıtabileceği konusunda rehberlik edilmelidir
- Bu derste öğrencilere yaptığı çalışmaları sınıf arkadaşlarına sunmasına fırsat verilerek iletişim becerilerinin gelişmesi sağlanmalıdır.
- Daha verimli ve ihtiyaçları karşılamak için daha az kaynak kullanımı, artan materyallerin değerlendirilerek yeniden kullanılabilir hale getirilmesi gibi çevre korumasına, malzemeleri kullanırken tutumlu davranma gibi israfa yönelik bilgilendirmeler ve araştırma görevleri verilmelidir.
- Geri dönüşüme uygun olan materyallerin yeniden değerlendirilerek ürün haline getirilmesine yer verilmelidir.
- Bu derste, yeniliklere açık olma (güncel moda anlayışını tasarımlarına taşıma), temizlik (işine ve çevresine özen gösterme), iktisat (malzeme seçiminde aile bütçesini dikkate alma), verilen görevi yapma (sınıf içinde aldığı sorumluluğu yerine getirme), kendini ifade edebilme (Tasarladığı modeli sınıfa sunabilme) iş ahlakı (yaptığı ürünü çalışırken kaliteye özen gösterme) güler yüzlü olma (çevresiyle iletişimde olumlu davranma), emeğe saygı duyma, cimrilikten kaçınma (gerektiğinde arkadaşlarıyla araç gerecini paylaşabilme), hedef belirleme (öğrendikleri ile geleceğe yönelik plan oluşturma) değer, tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir